

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна ПЕМАШКАЛО

ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **28 Публічне управління та адміністрування**
Спеціальність **281 Публічне управління та адміністрування**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **Публічне управління**

Статус дисципліни **вибіркова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та економічної політики

Наталія ГАВКАЛОВА

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики.

Протокол № 16 від 07.03.2023 р.

Розробники:

Грузд М. В., к.е.н., доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

Єрмоленко О.О., к.е.н., доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Реформування системи публічного управління в Україні шляхом інноваційного розвитку передбачає прозорість й відкритість діяльності органів публічної влади на всіх рівнях, формування довіри до них, впровадження ефективних механізмів взаємодії держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства. Становлення держави суспільного добробуту зумовлює необхідність використовувати інноваційні методи налагодження дієвої взаємодії між інститутами публічного управління, упроваджувати державні публічні інновації, удосконалювати стиль державно-управлінської діяльності під час вирішення суспільних проблем для підвищення ефективності функціонування органів публічної влади та забезпечення їх функціонування як єдиної системи.

Інноваційний менеджмент в публічній сфері здійснює формотворчий вплив на процеси суспільних відносин, сприяє упорядкуванню управлінської діяльності та створенню інноваційного середовища для функціонування органів публічної влади.

Навчальна дисципліна "Інноваційний менеджмент в публічній сфері" є вибірковою навчальною дисципліною, яка вивчається згідно з навчальним планом забезпечення першого рівня вищої освіти спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" освітньо-професійної програми "Публічне управління".

Внаслідок засвоєння навчального матеріалу здобувач отримує знання, уміння та навички управління та поширенні інновацій, інноваційних процесів, державно-управлінських нововведень при використанні сучасного зарубіжного досвіду реформування публічного управління інноваційним шляхом.

Мета навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів освіти систему знань з теоретико-прикладних засад комплексного механізму публічно-управлінських інновацій щодо належного впровадження нововведень, відбору раціональних рішень їх реалізації з використанням основних видів і способів забезпечення, раціонального методологічного інструментарію та експертно-аналітичного супроводу.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні та прикладні аспекти упровадження інноваційних технологій у діяльність органів публічної влади різних рівнів підпорядкування.

Об'єкт навчальної дисципліни – процес упровадження інновацій у діяльність органів публічної влади.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3-4
Семестр	5-8
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	екзамен

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Теорія організації	Адміністративний менеджмент
Економетрика	Стратегічний менеджмент
Менеджмент публічних установ і організацій	Комплексний тренінг
Електронне врядування	
Статистика	
Регіональна соціально-економічна політика	
Система публічного адміністрування	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання	
Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень	
Здатність працювати у команді		
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми		
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел		
Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів		
Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ		
Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності		
Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати		
Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування		
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях		
Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.		Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції
Здатність працювати у команді		
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми		
Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів		
Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ		
Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності		
Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати		
Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування		
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях		
Здатність працювати у команді	Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку	
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел		
Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій		
Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати		
Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування		
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях		

Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов
Здатність працювати у команді	
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів	
Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ	
Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій	
Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності	
Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати	
Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування	
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях	
Здатність планувати та управляти часом	На основі принципів системного аналізу та комплексного підходу готувати програмні документи щодо розвитку публічного управління та адміністрування
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій	
Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування	
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інноваційний менеджмент та інструменти його забезпечення

Тема 1. Теорії інноваційного розвитку та сучасні концепції інноваційного менеджменту

1.1. Сутність інновацій.

Підходи до визначення поняття «інновація». Поняття «новація», «нововведення», «винахід», «відкриття». Функції інновацій. Класифікація інновацій. Типи інновацій. Класифікація інновацій за ступенем новизни, за сферою діяльності організації, за змістом, за причинами виникнення, за ступенем поширення, за масштабом новизни, за спадковістю, за глибиною інноваційних змін. Життєвий цикл інновацій та етапи життєвого циклу інноваційної продукції. Циклічний характер розвитку інновацій. Періоди дифузії інновацій. Основні структурні джерела інноваційного розвитку. Інноваційний тип розвитку. Причини переходу до інноваційного типу розвитку.

1.2. Становлення теорії інноваційного розвитку та її сучасні концепції.

Передумови виникнення інноваційних теорій. Інноваційні теорії економічного розвитку. Еволюційно інституціональні теорії економічного розвитку. Теорії управління знаннями – основа інноваційного розвитку. Теорії інтелектуальної технології. Теорія інноваційної економіки і підприємницького суспільства.

Тема 2. Інноваційний процес як об'єкт інноваційного менеджменту

2.1. Загальна характеристика інноваційного процесу: поняття, сутність, зміст.

Поняття «інноваційна діяльність». Об'єкти інноваційної діяльності. Суб'єкти інноваційної діяльності. Інноваційний процес. Підходи до визначення інноваційного процесу. Загальна схема інноваційного процесу. Характеристики інноваційного процесу. Суб'єкти інноваційного процесу. Фактори, що впливають на розвиток інноваційного процесу. Види інноваційного процесу. Форми переходу простого інноваційного процесу в товарний. Моделі інноваційного процесу. Фактори, що визначають темпи і масштаби дифузії нововведень на макрорівні. Інновації продукції. Внутрішньоорганізаційне поширення нововведень.

2.2. Структура та моделі інноваційного процесу.

Структура інноваційного процесу. Основні етапи інноваційного процесу. Покоління моделей інноваційного процесу.

2.3. Джерела та методи творчого пошуку інноваційних ідей.

Чинники, які стимулюють до пошуку інноваційної ідеї. Джерела інноваційних ідей. Методи творчого пошуку нових ідей. Чинники, що впливають на успішність нововведень.

Тема 3. Організаційні форми інноваційної діяльності

3.1. Суб'єкти інноваційної діяльності.

Інноваційне підприємство. Види публічних суб'єктів залежно від часу залучення до інноваційного процесу та підходу до вибору інновацій. Венчурні підприємства. Переваги венчурних підприємств. Венчурні форми організації та фінансування інноваційної діяльності. Венчурний капітал. Джерела венчурного капіталу. Особливості венчурного фінансування. Умови венчурного фінансування.

3.2. Організаційні структури підтримки інноваційних організацій.

Основні форми підтримання організацій та етапи їх створення. Види бізнес-інкубаторів. Послуги, які надають бізнес-інкубатори. Джерела доходів бізнес-інкубатора. Критерії підбору учасників бізнес-інкубатору. Види діяльності центру трансферу технологій. Етапи процесу трансферу технологій. Форми трансферу технологій.

3.3. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва.

Регіональні науково-технічні центри. Технопарк. Причини створення технопарків. Види технопарків. Основні переваги технопарків. Шляхи створення технопарків. Технополіс.

3.4. Види науково-технічної кооперації в інноваційній діяльності.

Науково-технічний альянс. Мотиви створення науково-технічних альянсів. Види науково-технічних альянсів. Мета створення спільних підприємств. Типи спільних підприємств за спрямованістю.

Тема 4. Регулювання державою інноваційної діяльності

4.1. Роль держави у здійсненні інноваційної діяльності.

Державна інноваційна політика. Складові механізми створення та поширення нововведень. Напрями державного регулювання інноваційної діяльності. Типи моделей науково-інноваційного розвитку країн. Типи державної інноваційної політики.

4.2. Принципи та методи державного регулювання інноваційної діяльності.

Принципи державного регулювання інноваційної діяльності. Методи державного регулювання інноваційної діяльності. Характеристика методів державного регулювання інноваційної діяльності за засобами впливу. Методи прямого державного впливу на інноваційну діяльність.

4.3. Система державного регулювання інноваційної діяльності.

Єдина державна політика у сфері інноваційної діяльності. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері інноваційної діяльності. Представницькі органи місцевого самоврядування відповідно до компетенції. Основні об'єкти державної інноваційної політики.

4.4. Зарубіжний досвід державного регулювання та підтримки інноваційної діяльності.

Методи державного регулювання інноваційної діяльності в країнах світу. Особливості державного регулювання та підтримки інноваційної діяльності в країнах світу.

Змістовий модуль 2. Особливості інноваційного менеджменту системи органів публічної влади

Тема 5. Інноваційний менеджмент в системі публічного управління

5.1. Методологія дослідження інновацій у публічному управлінні.

Методологія дослідження управлінських інновацій. Соціальні інновації. Управлінські інновації. Специфіка інновацій як методологічної основи аналізу управлінських явищ. Інноваційний процес в публічному управлінні. Інноваційні управлінські процеси. Інноваційна діяльність органів публічної влади. Інноваційна сфера публічного управління. Синергетична методологія дослідження управлінських інновацій. Проблеми становлення інноваційної парадигми публічного управління. Міждисциплінарний характер концептуального базису дослідження інновацій в публічному управлінні. Концепція адміністративної реформи. Специфіка інновацій як соціального процесу. Системно-інноваційний підхід до обґрунтування та реалізації реформи в публічному управлінні. Соціальна модернізація публічного управління. Інноваційні процеси в системі публічного управління. Загальнодержавні аспекти інноваційної діяльності. Фактори впливу на інноваційні процеси в системі публічного управління. Системні цілі інноваційної діяльності в публічному управлінні. Інноваційний розвиток. Основні функції публічних інституцій в інноваційній сфері. Стратегічні орієнтири інноваційної діяльності. Інноваційна політика у галузі публічного управління. Напрями здійснення інноваційної стратегії в публічному управлінні. Інноваційний тип державного управління. Характерні риси інноваційних процесів в публічному управлінні.

5.2. Інноваційний розвиток системи публічного управління.

Інноваційні підходи до публічного управління. Методологічні інновації. Інноваційний потенціал публічного управління. Аспекти інноваційного менеджменту в публічному управлінні. Основні елементи інноваційної діяльності в системі публічного управління. Інституціонування інновацій у сфері публічного управління. Маркетингова парадигма публічного управління. Системні інновації маркетингової парадигми. Електронні інновації. Заходи розгортання інноваційних процесів інформатизації публічного управління.

5.3. Інноваційний розвиток публічного управління: чинники та напрями.

Сучасні теорії інноваційного розвитку. Системні інноваційні процеси. Маркетизація в публічному управлінні. Інноваційний процес дебіюрократизації. Децентралізація як аспект інноваційних процесів в публічному управлінні. Вплив процесів соціальної модернізації на інновації публічного управління. Соціально орієнтована держава. Стратегія державного підприємництва. Інноваційне публічне управління. Напрями інновацій у системі органів публічної влади. Інноваційний потенціал органів публічної влади. Організаційний ресурс інноваційного потенціалу публічного управління. Інноваційна спрямованість розвитку системи публічного управління. Інформаційно-комунікаційний ресурс інноваційного потенціалу публічного управління. Соціально-регулюючий ресурс інноваційного потенціалу публічного управління. Головні механізми забезпечення інноваційного потенціалу публічного управління. Управлінські інновації в Європі. Основні напрями інноваційних трансформацій європейських систем публічного управління.

Тема 6. Механізм публічно-управлінських нововведень

6.1. Реформи публічного управління спрямовані на інноваційний розвиток суспільства.

Парадигма інноваційного розвитку суспільства. Основні складові парадигми інноваційного розвитку суспільства. Синергетична концепція як базове теоретичне обґрунтування еволюції суспільства. Глобальний, інформаційний, ситуативний, системний та інноваційні підходи суспільних трансформацій. Підхід сталого розвитку. Європеїзаційний підхід. Механізм розвитку системи органів публічної влади. Концепції соціального і публічного управління. Публічно-управлінська реформа. Складові системи публічного управління. Сучасні вітчизняні та світові моделі публічно-управлінських реформ. Інноваційне реформування системи органів публічної влади.

6.2. Механізм нововведень у вигляді державно-управлінських реформ.

Сутність, поняття та структура комплексного механізму нововведень. Особливості механізму публічно-управлінських нововведень. Модель системи публічного управління та адміністрування. Складові комплексного механізму нововведень. Комплексний механізм публічно-управлінських нововведень. Допоміжні критерії досягнення результату реформи органів публічної влади.

6.3. Сутність «публічно-управлінських нововведень» та види за ознаками класифікації.

Поняття «Публічно-управлінські нововведення». Ознаки класифікацій та види інновацій в публічних органах. Державно-управлінські реформи: поняття та особливості. Класифікація публічно-управлінських нововведень. Принципи побудови інноваційної діяльності системи органів публічної влади. Напрями розвитку публічного управління, які забезпечують публічно-управлінські нововведення. Місцева новизна. Новизна нововведення. Новизна публічно-управлінських нововведень. Успішність впровадження публічно-управлінських нововведень. Комбінаторність публічно-управлінських нововведень. Складові комбінаторного нововведення. Взаємозамінність публічно-управлінських нововведень.

Тема 7. Інноваційна діяльність системи органів публічної влади

7.1. Інноваційна діяльність системи органів публічної влади.

Підходи до визначення поняття «інноваційна діяльність». Механізм функціонування системи органів публічної влади в режимі нововведень. Системно-діяльнісний підхід. Складові інноваційної діяльності органу публічної влади. Стратегічні орієнтири інноваційного розвитку органу публічної влади. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності органу публічної влади. Види та способи методичного супроводу. Види та способи технологічного супроводу інноваційної діяльності. Міжорганізаційне співробітництво при реалізації інноваційного процесу. Основні види та способи супроводу інноваційної діяльності. Функції контролінгу при стратегічному управлінні публічними-управлінськими інноваціями. Публічно-управлінська наука як зовнішня складова моделі інноваційної діяльності.

7.2. Характеристики інноваційного процесу органів публічної влади.

Поняття «інноваційний процес органу публічної влади». Моделі інноваційного процесу в публічно-управлінському аспекті. Інноваційний процес для публічного сектору. Моделі інноваційного процесу поколінь для публічної управлінської практики. Особливості моделей інноваційного процесу різних поколінь. Складові інноваційного процесу органу публічної влади. Характеристики етапу впровадження нововведення. Етап випробування нововведення. Передумови забезпечення життєдіяльності публічно-управлінських нововведень.

7.3. Стратегічний підхід здійснення інноваційної діяльності системи органів публічної влади.

Моделі інноваційної діяльності системи органів публічної влади. Дерево цілей щодо оновлення ефективності системи органів публічної влади. Базова модель інноваційної діяльності системи органів публічної влади. Функції інноваційних знань.

7.4. Процес поширення нововведень в системі органів публічної влади.

Закономірності процесу поширення нововведень. Прогнозування у часі процесу поширення публічно-управлінських нововведень. Розробка моделі процесу поширення нововведень. Принципи побудови інноваційної діяльності системи органів публічної влади. Загальносистемна стратегія інноваційного розвитку органу публічної влади.

Тема 8. Управління інноваційними проєктами публічної організації

8.1. Сутність та види інноваційних проєктів органів публічної влади.

Поняття «інноваційний проєкт органу публічної влади». Характеристика інноваційного проєкту органу публічної влади. Учасники інноваційного проєкту. Принципи організації розробки та реалізації інноваційних проєктів системи органів публічної влади. Види інноваційних проєктів за ознаками. Бізнес-план. Структура бізнес-плану інноваційного проєкту.

8.2. Життєвий цикл інноваційного проєкту органу публічної влади.

Життєвий цикл інноваційного проєкту органу публічної влади. Фази життєвого циклу інноваційного проєкту. Етапи життєвого циклу інноваційного проєкту. Структура інноваційного проєкту органу публічної влади.

8.3. Управління інноваційними проєктами органів публічної влади.

Поняття «управління інноваційними проєктами органів публічної влади». Принципи управління інноваційними проєктами. Передумови ефективної реалізації інноваційного проєкту органами публічної влади. Етапи процесу управління інноваційним проєктом органу публічної влади. Закриття інноваційного проєкту. Експлуатаційні випробування.

8.4. Фінансування інноваційного проєкту.

Джерела фінансуванні інноваційного проєкту органів публічної влади. Форми фінансування інноваційних проєктів органів публічної влади.

Тема 9. Стратегічне управління публічно-управлінських нововведень

9.1. Теоретико-методологічні засади стратегічного менеджменту нововведень у публічній сфері.

Обґрунтування вибору методу управління публічно-управлінськими нововведеннями. Особливості прояву факторів спротиву при поширенні публічно-управлінських нововведень. Вплив зміни керівництва на процес реалізації публічно-управлінських нововведень. Управлінська ситуація щодо поширення публічно-управлінських нововведень. Обрання методу стратегічного менеджменту для управління нововведеннями. Принципи стратегічного інноваційного розвитку системи органів публічної влади. Системи стратегічного та програмно-цільового управління публічно-управлінськими нововведеннями. Зміст стратегій і програм моделі інноваційної діяльності органу публічної влади. Вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на успішне управління інноваційною діяльністю. Загальна характеристика стратегічного управління нововведеннями. Стратегічний підхід до публічно-управлінських нововведень.

9.2. Модель прийняття і реалізації рішень в стратегічному менеджменті нововведеннями.

Види моделей у теорії прийняття рішень. Порівняння моделей прийняття та реалізації рішень. Раціональна модель прийняття та реалізації стратегічного рішення. Модель прийняття та реалізації стратегічного та програмно цільового рішення щодо поширення публічно-управлінських нововведень. Критерії оцінювання альтернатив. SWOT-аналіз системи органів публічної влади. Реалізація обраної стратегії. Інформаційно-аналітичний супровід управлінського процесу.

9.3. Основні фактори спротиву публічно-управлінським нововведенням.

Поняття «фактори спротиву публічно-управлінським нововведенням». Характеристика факторів спротиву нововведенням. Систематизація основних факторів спротиву публічно-управлінським нововведенням за основними групами ознак. Інноваційний потенціал органу публічної влади. Інноваційна компетентність публічних службовців. Інноваційна готовність публічного службовця.

Тема 10. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності публічної організації

10.1. Види ефектів від впровадження інновацій.

Поняття «ефект від впровадження інновацій». Результати інноваційної діяльності публічних установ і організацій. Критерії оцінки результатів інновацій. Види ефектів інноваційної діяльності органів публічної влади. Інтегральний ефект.

10.2. Принципи вимірювання і ефективності інноваційної діяльності.

Поняття «ефективність інноваційної діяльності органу публічної влади». Об'єкти оцінювання ефективності інноваційної діяльності. Види ефективності за ознаками. Принципи розрахунку економічної ефективності інноваційних проєктів органів публічної влади. Показники оцінювання ефективності інноваційних проєктів органів публічної влади. Показники економічної ефективності інноваційних проєктів органів публічної влади.

10.3. Соціальна ефективність інноваційної діяльності системи органів публічної влади.

Способи оцінювання соціальної результативності інновацій. Показники впливу інновацій органів публічної влади на соціальні процеси. Види соціальної ефективності інноваційної діяльності органів публічної влади.

Перелік практичних (семінарських) занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування таких способів подання (представлення) інформації студентові в ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які пов'язують викладача й студента, а саме:

1. Пояснювально-ілюстративний метод, або інформаційно-рецептивний.
2. Проблемне викладення навчального матеріалу.
3. Репродуктивний метод (репродукція – відтворення).
4. Логічні методи навчання.
5. Частково-пошуковий, або евристичний метод.
6. Аналітичний метод.
7. Навчальна дискусія.

Серед продуктивних методів навчання, спрямованих на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, таких як проблемні лекції (теми 1 – 10); презентації (теми 1 – 10); робота в малих групах (теми 1); семінари-дискусії (теми 1, 2); «мозковий штурм» (теми 1 – 8); кейс-стаді (теми 8); дебати (теми 3 – 6); аналіз стратегічних документів (теми 2 – 7), ділові та рольові ігри (тема 3), науково-практичні конференції (тема 8), метод «open space» (теми 7), модерація (теми 1 – 10), метод «комісій» (теми 9, 10), метод сценаріїв майбутнього (теми 7, 8, 9), івент-аналіз (теми 3, 5) тощо.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання з дисципліни "Інноваційний менеджмент в публічній сфері" здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Оцінювання здійснюється за такими видами контролю:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати допуск до екзамену – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Поточний контроль включає оцінювання студентів під час:

практичних та семінарських занять – виконання студентом всіх практичних завдань (5 балів за заняття) згідно робочого плану (технологічної карти) з навчальної дисципліни "Інноваційний менеджмент в публічній сфері" та участі в обговоренні проблемних та дискусійних питань за темою семінарського (практичного) заняття. Загальна кількість балів – 25.

Формами поточного оцінювання та методами демонстрування результатів навчання студентів в рамках самостійної роботи є:

Перевірка виконаних домашніх завдань щодо використання методів та інструментарію інноваційного менеджменту. Кожне домашнє завдання оцінюється 5 балів за умови правильного виконання та наявності висновків. Кількість домашніх завдань – 2, максимальна кількість балів за усі домашні завдання становить 10.

Есе, що оцінює здатність студента обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки щодо проблем ефективного управління механізмів та технологій публічного управління та адміністрування з метою забезпечення сталого розвитку; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору щодо здійснення регуляторного впливу держави на адміністративні відносини з метою досягнення управлінської раціональності. Максимальна кількість балів – 5. Есе оцінюється після обговорення його студентами та викладачем.

Презентації (5 балів за кожну презентацію), що дозволяють оцінити рівень засвоєння теоретичних основ стратегічного менеджменту; ознайомлення з нормативно-правовими та законодавчими актами України, а також із сучасною літературою вітчизняного і зарубіжного досвіду у сфері інноваційного менеджменту публічних установ та організацій; вміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань. Кількість презентацій – 2, максимальна кількість балів за всі презентації становить 10.

Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни "Інноваційний менеджмент в публічній сфері" в межах поточного контролю включає таку форму як колоквиум. Протягом семестру студенти пишуть два колоквиуми. Максимальна оцінка за кожен колоквиум – 5 балів. Максимальна кількість балів за обидва колоквиуми – 10 балів. Перший колоквиум включає теми 1 – 4, а другий колоквиум – теми 5 – 10. Структура колоквиуму: 20 тестових завдань (максимальна оцінка за кожне тестове завдання – 0,05 балів) та два ситуативних завдання.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Екзаменаційний білет складається з 10 закритих тестових завдань та трьох завдань: з одного стереотипного, одного діагностичного та одного евристичного, які перевіряють рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з теоретичних основ управління інноваційною діяльністю системи органів публічної влади, а також умінь застосування доцільних інструментів реформування публічного управління спрямованого на інноваційний розвиток суспільства.

Стереотипне завдання розкриває рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з уміння визначати та аналізувати сучасні вітчизняні концепції організації та розробки й реалізації інновацій, інноваційних процесів та інноваційної діяльності системи органів публічної влади, здійснювати побудову системи управління інноваційними процесами при застосуванні публічно-управлінських нововведень та оцінювати ефективність інноваційної діяльності публічних інституцій.

Діагностичне завдання розкриває рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з аналізу оптимальних способів та напрямів інноваційного розвитку системи органів публічної влади й управління при обґрунтуванні розробки, фінансування та

стимулювання інноваційних проєктів, визначення вартості інтелектуального продукту та рівня його конкурентоспроможності серед альтернативних варіантів.

Евристичне завдання розкриває рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з використання інноваційних методів у прогнозуванні розвитку органу публічної влади, прогнозувати у часі процесу поширення публічно-управлінських нововведень при застосуванні доцільної моделі процесу поширення нововведень, визначати вплив факторів при побудові загальносистемної стратегії інноваційного розвитку органу публічної влади.

Для оцінки письмової екзаменаційної роботи використовуються такі критерії:

тестові завдання – 10 тестів – кожна вірна відповідь оцінюється у 2 бал; стереотипне завдання – максимальна оцінка за вирішене завдання складає 4 бали; діагностичне завдання – максимальна оцінка за вирішене завдання складає 8 балів; евристичне завдання – максимальна оцінка за вирішення якого складає 8 балів. Підсумкова оцінка за екзаменаційну роботу складається з суми балів за вирішення всіх завдань.

Тестові завдання та стереотипне завдання оцінюють базові компетентності, якими повинні оволоділи здобувачі.

Максимальні бали за виконані завдання можуть бути отримані при глибокому засвоєнні програмного матеріалу, засвоєнні рекомендованої літератури; чіткому володінню понятійним апаратом, методами використання базових інструментів стратегічного менеджменту і вмінні використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язанні ситуацій.

Відповідь на стереотипне питання має бути вірною та повною, оформлення відповіді – акуратним, логічним і послідовним.

Евристичне та діагностичне завдання виконані як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом, висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані, викладені у логічній послідовності на дуже високому рівні і на їх основі запропоновані рекомендації і заходи.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Змістовий модуль 1. Інноваційний менеджмент та інструменти його забезпечення				
Тема 1. Теорії інноваційного розвитку та сучасні концепції інноваційного менеджменту	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Сутність інновацій. 2. Становлення теорії інноваційного розвитку та її сучасні концепції	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Засвоєння теоретико-методологічних засад інноваційного менеджменту; розгляд порівняльної характеристики сучасних концепцій інноваційного менеджменту. Дискусія "Основні проблеми переходу України на інноваційну модель розвитку" Мозковий-штурм "Проблеми і перспективи розвитку інноваційного суспільства в Україні". Робота в малих групах	Робота в малих групах. Презентація роботи в малих групах	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; засвоєння базових категорій та характеристик інноваційного менеджменту		
Тема 2. Інноваційний процес як об'єкт інноваційного менеджменту	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Загальна характеристика інноваційного процесу: поняття, сутність, зміст. 2. Структура та моделі інноваційного процесу. 3. Джерела та методи творчого пошуку інноваційних ідей	Робота на лекції	
	Семінарське заняття	Засвоєння засад методологічних підходів до створення процесних інновацій	Активна участь на занятті	
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка есе за темою: "Інформаційне забезпечення інноваційних процесів"	Перевірка есе	5	

Тема 3. Організаційні форми інноваційної діяльності	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Суб'єкти інноваційної діяльності. 2. Організаційні структури підтримки інноваційних організацій. 3. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва. 4. Види науково-технічної кооперації в інноваційній діяльності	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне завдання: "Правове забезпечення створення інноваційних структур в Україні". Ділова гра "Умови виникнення технополісів"	Презентація результатів роботи в групі	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка есе за темою: "Світовий досвід створення і функціонування інноваційних структур"	Перевірка домашніх завдань	5	
Тема 4. Регулювання державою інноваційної діяльності	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Роль держави здійсненні інноваційної діяльності. 2. Принципи та методи державного регулювання інноваційної діяльності. 3. Система державного регулювання інноваційної діяльності. 4. Зарубіжний досвід державного регулювання та підтримки інноваційної діяльності	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Колоквіум за змістовим модулем 1	Колоквіум	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; Підготовка до колоквіуму			
Змістовий модуль 2. Особливості інноваційного менеджменту системи органів публічної влади				

Тема 5. Інноваційний менеджмент в системі публічного управління	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Методологія дослідження інновацій у публічному управлінні. 2. Інноваційний розвиток системи публічного управління. 3. Інноваційний розвиток публічного управління: чинники та напрями	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне завдання "Аналіз досвіду упровадження моделей підвищення якості діяльності органів місцевої влади"	Виконання практичного завдання	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою;			
Тема 6. Механізм публічно-управлінських нововведень	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Реформи публічного управління спрямовані на інноваційний розвиток суспільства. 2. Механізм нововведень у вигляді державно-управлінських реформ. 3. Сутність "публічно-управлінських нововведень" та види за ознаками класифікації	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне завдання «Аналіз принципів Європейської стратегії інновацій та належного демократичного врядування»	Виконання практичного завдання	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; закріплення знань щодо основних моделей державно-управлінських реформ як складових комплексного механізму нововведень.			
Тема 7. Інноваційна діяльність системи органів публічної влади	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Інноваційна діяльність системи органів публічної влади. 2. Характеристики інноваційного процесу органів публічної влади. 3. Стратегічний підхід здійснення інноваційної діяльності системи органів публічної влади. Процес поширення нововведень в системі органів публічної влади	Робота на лекції	

	Практичне заняття	Практичне завдання: «Побудова інноваційної моделі розвитку системи органу публічної влади на засадах стратегічного та системно-діяльнісного підходу»	Виконання практичного завдання	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; Завдання "Характеристика найбільш представлених прикладів поширення публічно-управлінських нововведень та означення їх особливостей".	Перевірка домашніх завдань	5
Тема 8. Управління інноваційними проєктами публічної організації	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Сутність та види інноваційних проєктів органів публічної влади. 2. Життєвий цикл інноваційного проєкту органу публічної влади. 3. Управління інноваційними проєктами органів публічної влади. Фінансування інноваційного проєкту	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Кейс "Аналіз методів ранжування інноваційних процесів системи органів публічної влади"	Виконання практичного завдання	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою;		
Тема 9. Стратегічне управління публічно-управлінських нововведень	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Теоретико-методологічні засади стратегічного менеджменту нововведень у публічній сфері. 2. Модель прийняття і реалізації рішень в стратегічному менеджменті нововведень. 3. Основні фактори спротиву публічно-управлінським нововведенням	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне завдання: "Аналіз змістовного наповнення основних складових підготовки, розробки та прийняття стратегічних рішень з управління публічно-управлінськими нововведеннями"	Виконання практичного завдання	5
	Самостійна робота			

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою;		
Тема 10. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності публічної організації	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Види ефектів від впровадження інновацій. 2. Принципи вимірювання і ефективності інноваційної діяльності. 3. Соціальна ефективність інноваційної діяльності системи органів публічної влади	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Колоквіум за змістовим модулем 2	Колоквіум	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; Підготовка до колоквіуму		
Екзамен				40
Загальна кількість балів				100

Рекомендована література

Основна

1. Гуторов О. І. Стратегічна інноватика : навч. посіб. / О. І. Гуторов. – Харків : ХНАУ, 2019. – 326 с.
2. Менеджмент : простір варіантів : навч. посіб. / за заг. Ред. Г. О. Дорошенко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. – 520 с.
3. Попов С. А. Інноваційний розвиток системи органів публічної влади : стратегічний підхід : навч. посіб. / С. А. Попов, Г. О. Панченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. – 220 с.
4. Шевченко Л. С. Стратегічний інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Л. С. Шевченко. – Харків : Нац. юрид. Ун-т імені Ярослава Мудрого, 2019. – 155 с.

Додаткова

5. Герасимюк К. Х. Механізм впровадження інновацій у процес регіонального управління в умовах децентралізації / К. Х. Герасимюк, Н. С. Зелінська // Право та державне управління. – 2020. – №2. С. 260 – 265.
6. Горбовий А. Ю. Інноваційний менеджмент : навч. посіб / А. Ю. Горбовий, Л. Г. Ліпиц, О. М. Степанюк та ін. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. – 223 с.
7. Інноваційне право : науково-практичний посібник / за заг. ред. С. В. Глібка, О. В. Розгон, А. В. Стріжкової. – Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. – 244 с.
8. Грузд М. В. Активізація громадської участі в управлінні розвитком об'єднаних територіальних громад / М. В. Грузд // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Економіка": науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА. – 2022. – № 25(53). С. 57 – 65.
9. Малетич М. М. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки: вплив на місцеве самоврядування / М. М. Малетич // Актуальні проблеми держави і права. – 2021. – № 1. С. 115 – 122.
10. Мамотова Т. В. Інноваційні інструменти забезпечення сталого суспільного розвитку в умовах економіки знань : навч. посіб / Т. В. Мамотова, В. М. Молоканова, І. А.

Чикаренко. – Дніпро : ГРАНІ, 2018. – 220 с.

11. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Інноваційне управління в публічному секторі» для студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 281 "Публічне управління та адміністрування", рівень вищої освіти магістр / К. В. Смірнова. – Одеса : ОДЕКУ, 2021. – 22 с.

12. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент / П. П. Микитюк, В. Я. Брич, М. М. Шкільняк, Ю. І. Микитюк. – Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2019. – 518 с.

13. Публічне управління та адміністрування у забезпеченні регіонального розвитку населення [Електронний ресурс] : монографія / Н. Л. Гавкалова, Л. Й. Аведян, Т. А. Власенко [та ін.] ; за заг. ред. Н.Л. Гавкалової. – Електрон. текстові дан. (5,79 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 375 с.

14. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / [А. О. Азарова, Л. М. Ткачук, Л. О. Нікіфорова та ін.]. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 181 с.

15. Соколова Е. Т. Система інноваційних форм менеджменту як механізм регулювання публічного управління освітою / Е. Т. Соколова // Таврійський науковий вісник, 2021, №1, С. 73–79.

16. Україна 2030 : Доктрина збалансованого розвитку. – Львів : Кальвація, 2017. – 164 с.

17. Україна: від війни до миру та відновлення. Аналітичні оцінки. Вересень 2022 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу <https://razumkov.gov.ua/>

18. Українське суспільство : моніторинг соціальних змін / кол. авторів // Інститут соціології НАНУ, 2020 р., Випуск 7 (21). – 547 с.

19. Gordiienko L. Conceptual Provisions Of Management Of Transformational Projects / L. Gordiienko, M. Gruzd, V. Sobolev // Public Policy and Administration. – Vilnius : Mykolas Romeris University, 2019, Vol. 18, No 2, P. 327–345.

20. Gruzd M. V. Analysis of effectiveness of electronic governance of administrative services provision system / M. V. Gruzd, O. O. Yermolenko // Актуальні питання у сучасній науці. – 2023. – № 3(9). С. 142 – 182.

21. Rocha J. Innovation and Change in Public Administration / J. Rocha, G. Zavale // Open Journal of Social Science, 2021, No 9, P. 285–297.

Інформаційні ресурси

22. ЛігаБизнесИнформ. – Режим доступу : <http://www.liga.net>

23. Нормативні акти України. – Режим доступу : <http://www.nau.kiev.ua>

24. Офіційний портал Децентралізація. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua>

25. Сервер Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua>

26. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021 - 2026 роки : Указ Президента України №487/2021 від 27 вересня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.rada.gov.ua>

27. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Курс "Інноваційний менеджмент в публічній сфері". [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8347>.